

Leto
Josipa
Jurčiča
2021

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Škratelje

Ka imenu ni ničesar vprašanje je. kakšno je človek, ki ga ima. Što tačava

Jurčič

»Življenje Jurčičevo leži
kakor odprta knjiga pred
nami. Mi smo se učili iz
njegovih del in učil se bo rod za
rodom; učili pa smo se tudi iz
življenja njegovega, kakor se
potomci naši ne bodo mogli.«

Janko Kersnik
pisatelj in Jurčičev prijatelj
1882 na Muljavi

Založba in izdaja: ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica
Zasnova: Škratelj, Knjižnica Grosuplje – enota Ivančna Gorica
Oblikovanje: Drevendar, Mojca Seliškar s.p.
Izdelava: Samastur d. o. o.
Fotografija: arhiv ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica
Naklada: 3.000 kosov
Kraj in leto izida: Ivančna Gorica, 2021
Cena: brezplačna publikacija
Produkcija video posnetkov: Škratelj

Prijetno domače
Občina Ivančna Gorica

VIŠNJA GORA

NFC
Sv. Ana
Hiša kranjske čebele
Srednjeveško
mestece
Stari grad
PRISTAVA

ZAVRTAČE
POLŽEVO
NFC
Sv. Duh

NFC
MALE
VRHE
NFC
Sv. Janez Krstnik
KRAVJEK
NFC
OSLICA

Jurčičeva
domačija
MULJAVA

Marijino Vnebovzetje
POTOK

TREBNJA
GORICA
ZNOJILE
Izvir reke Krke
Krška jama
GRADIČEK
Sv. Kozma in Damijan
KRKA

JURČIČEVA LITERARNA POT

Popotovanje po deželi Josipa Jurčiča
in med njegovimi knjižnimi junaki

ZAČETEK:

Hiša kranjske čebele
v Višnji Gori

45.954142, 14.744183

DOSTOP:

vlak, avtobus, avtomobil

PARKIRANJE:

45.957306, 14.743030

ZAKLJUČEK:

Jurčičeva domačija
na Muljavi

45.903946, 14.797898

DOLŽINA:

12 km od Višnje Gore do
Muljave ter 23 km po daljši
trasi, ki vodi mimo Krške
jame in nazaj do Muljave

TRAJANJE:

krajša 3 ure, daljša 5 ur

OPREMA:

lahka pohodna obutev

Več informacij:
ZKT Prijetno domače
Ivančna Gorica
www.prietnodomace.si
041 686 382

OPIS POTI:

Srednjeveško mestno jedro Višnje Gore je izhodiščna točka pohoda. Mimo cerkve sv. Ane s cehovskimi oltarji in mestnega trga z Valvasorjevimi vodnjakom nas pot pripelje do **Hiše kranjske čebele**. Zatem se levo povzpne do **razvalin Starega gradu**, nekdanjega Turna (508 m). Ta je bil v 11. stol. prebivališče grofov Višnjegorskih. Od gradu pot zavije k vasi **Pristava** (550 m) in nato naprej v **Zavrtače**. Kmalu pohodnike pripelje na Polževo in nato na vrh Kriško-Polževske planote k **cerkvi sv. Duha** (630 m – najvišja točka pohoda) z zanimivim gotskim portalom. Na poti do vasi **Male Vrhe** (517 m) se očem razkrija čudovit razgled na dolnjske griče, v lepem vremenu pa pogled seže tudi do Julijcev, Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp ter Krima, Snežnika, Kuma in Trdinovega Vrha. Veličastno! Iz vasi Male Vrhe pot zavije proti vzhodu navzdol do **razvalin gradu Roje**.

Tu se je odvijala Jurčičeva povest Grad Rojinje. Od gradu Roje se pot spusti do kmetije Kaščarjevih, ki stoji nedaleč stran od **gradu Kravjek**, nekoč imenovanem Weineck, Josip Jurčič pa mu je v romanu Deseti brat nadel ime Slemenice. Pot se nadaljuje mimo **cerkve sv. Janeza Krstnika**, kjer si je vredno ogledati nagrobnik viteza Foedrnsberga, ki naj bi bil eden zadnjih lastnikov gradu Kravjek. Od tod skozi vas **Oslica** pot pripelje do razpotja, kjer se pohodnik lahko poda na krajšo pot do Muljave ali pa daljšo traso Jurčičevega pohoda, ki pelje do vasi Znojile ter nato do izvira reke Krke in **Krške jame**. Skozi Krko in nazaj preko Znojil in vasi Potok, pohodnik že prispe na cilj na **Jurčičevi domačiji** na Muljavi. Pot je dobro označena in je pravo literarno, zgodovinsko in pohodno doživetje!

Taj sem doma, kjer so dokri ljudje, kjer pa mapam jeziku govore. Nimam svojega zapetka, pa se ne pritožujem gata. Zdaf pa molči, a tem in kaj veseliga govori. Jaz imam posko

ZAČETEK POTI:

Zgodovinsko mesto Višnja Gora

tu poiščite prvi žig

Mesto je znano po svoji pestri preteklosti, Višnjegorskem polžu, po znamenitih osebah ter po marljivi delavki kranjski čebeli. Podrobneje jo spoznate na prav posebni razstavi v **Hiši kranjske čebele**.

ZAKLJUČEK POTI: Jurčičeva domačija

tu poiščite končni žig

Jurčičeva domačija je muzej na prostem, ki predstavlja dediščino podeželskega stavbarstva, opreme bivališč ter gospodarskih dejavnosti v tem delu Slovenije, hkrati pa je muzej vsebinsko tesno povezan z delom in življenjem pisatelja. **Jurčičevo rojstno hišo** je leta 1826 postavil pisatelj ded in do danes ni bila predelana. Poleg rojstne hiše si je možno ogledati še poslopja, ki so nekoč spremljala domove na Dolnjskem, in sicer toplar, vodnjak, čebelnjak, kaščo in sušilnico za lan. Ob gozdiču je postavljena še posebna lesena bajta – Krjavljeva kočja.

Doživetje Jurčičevih literarnih mojstrov in na poti z vrhunskimi slovenskimi dramskimi igralci

Predstavlja si, da sredi Jurčičeve dežele, v krajih, ki jih je opisoval in živel, pri ostankih gradov, na katerih se pletejo njegove zgodbe, v živo doživiš podoživete interpretacije ključnih odlomkov njegovih del. Za to poskrbijo znani slovenski igralci: **Jernej Kuntner, Nina Ivanič, Rok Kunaver, Jan Bučar in Alenka Tetičkovič**. Jurčiča ti približajo na način, kot ni storil še nihče: izvirno in na prav posebnih lokacijah, kjer so doma njegove zgodbe.

Kako? NFC

Na petih točkah na poti najdeš na tablah označene čipe. V svojem pametnem telefonu vklopi funkcijo NFC, telefon približaj čipu in si oglej film. Uživaj v čisto posebnem doživetju Jurčičevih junakov!

SPOMINI NA DEDA: BELA KAČA

Včasih so se ljudje posedli okoli kmečke peči in mize ter si pripovedovali zgodbe. Veliko zgodb je znal Jurčičev dedek in tako je že mali Josip zapisal veliko povedanega. Prvo je objavil star 17 let v Novicah že leta 1861. To je Pripovedka o beli kači. Bela kača s tako veliko glavo, kot je mačja, in s krono na glavi je bila kraljica vseh kač. V pripovedi izvemo, kaj se zgodi, ko kača udari z repom in tako da svoj ukaz.

KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORI

V Jurčičevem delu Kozlovska sodba v Višnji Gori si kozel Lukeža Drnulje skozi sosedovo ograjo poželjivo ogleduje zelje. Obtožijo Lukeža in njegovega kozla in prične se zelo dolga razprava o primerni kazni. Nakar meščan Višnje Gore, modri sodnik Krivostegno, razsodi. Kako le bo rešil ta zagonetni primer?

JURIJ KOZJAK

Jurija Kozjaka je Jurčič napisal že v osmem razredu. Si predstavljate, kako mlad je bil, ko je napisal pripoved, ki ima v slovenščini 20 izdaj, prevedena pa je v 50 jezikov? Povest pripoveduje o Turkih in gradovih. Z gradu Kozjek cigani ugrabijo malega fantka Jurija in ga prodajo Turkom, da postane vojščak janičar. Zgodi pa se, da Turki napadejo Šiški samostan, kjer Jurij od cigana izve, da je bil tu blizu ugrabljen in da poznajo njegovega pravega očeta.

DESETI BRAT

Josip Jurčič je za prozo to, kar je France Prešeren za poezijo. Napisal je prvi slovenski roman Deseti brat. To je bilo dejanje, ki je pomenilo, da smo Slovenci zares postali narod, saj imamo odslej roman v svojem jeziku. Gre za ljubezenski roman, malo kriminalko, v njem pa nastopajo tudi vaški posebneži. Eden teh je bil Krjavelj, ki se je prijateljem hvalil, da je na ladji presekal hudiča.

ROKOVNJAČI

Rokovnjače je Jurčič pisal pred smrtjo, zato je knjiga ostala nedokončana. Dokončal jo je Janko Kersnik. Poznamo gusarje, razbojnike, v naših krajih pa so bili razbojniki rokovnjači, imeli so svoje navade, jezik in čarovnije. Rokovnjači se jim reče zato, ker so ljudje verjeli v vražo, da s sabo nosijo odrezane roke nerojenih otrok, ki jim dajo čarovniške moči. Roman se prične tako, da sredi mesta za kazen privežejo rokovnjača in se norčujejo iz njega. A potem ...

